

Souburgsche

waarin opgenomen 't Putje

Courant

November 2017

- verschijnt sinds 1894 -

Eén gemeente Walcheren

Er is strijd tussen de drie gemeenten op Walcheren. Zeker tussen de gemeente Vlissingen en Middelburg. Of het nu gaat om een zorgloket of woningbouw, het eigen gemeentelijk belang gaat vaak voor het gemeenschappelijke belang. Dat is eigenlijk niet logisch. De drie gemeenten hebben zoveel gemeenschappelijke belangen dat samenwerking of samengaan voor iedereen meer voordelen zou opleveren dan nadelen.

In de jaren negentig van de vorige eeuw is er een poging gedaan om samen te werken. De gemeente Vlissingen en Middelburg profileerden zich als stadsgewest. Op vrijdag 11 juni 1994 werd er bij Groot Abeele zelfs een bord "Stadsgewest Vlissingen/Middelburg" onthuld door Burgemeester van der Doef. Er werden ook afspraken gemaakt dat het gebied tussen Groot Abeele en Middelburg-zuid een groene gordel zou blijven en dat de gemeenten daar niet verder naar elkaar toe zullen groeien.

De samenwerking werd geen groot succes. In de PZC van 1995 lezen we dat de inwoners van de beide gemeenten niet veel merken van

samenwerking. Onder de plaatsnaam bord in de gemeente Vlissingen hangen witte borden die de voorbijgangers erop wijzen dat zij het stadsgewest binnen rijden. Maar daar heb je het dan ook wel mee gehad.

In de PZC van 03 juni 1999 lezen we dat de provincie het stadsgewest kapittelt. Vlissingen en Middelburg vormen op papier samen een stadsgewest maar in de praktijk blijft echter al jaren nauwelijks iets van een eengezind optreden. Op de internetsite "kranenbank Zeeland" vind je onder de naam "stadsgewest" het volledige relaas over de samenwerking tussen de steden in de jaren negentig.

» vervolg op pagina 2

Intocht Sinterklaas, vroege aankomst aan de kade

Zaterdag 25 november is het dan eindelijk weer zover. Dan meert Sinterklaas na een lange zeereis weer aan langs de loskade in Oost-Souburg. Uiteraard komt hij met de pakjesboot en wordt hij weer vergezeld door een groep Zwarte Pieten. Zij zullen er weer voor zorgen dat het nodige strooigoed aan de kinderen uitgedeeld zal worden. Vorig jaar een jubileum dat Sinterklaas voor de 50e keer aankwam. Nu de vuurdoop voor zijn opvolger. Zou hij ook de 50x volmaken? Wat we wel weten is dat het een uitdaging wordt om op Americo te blijven zitten. Daar is hij niet zo mee vertrouwd. Voor de zekerheid is er een super de luxe klassieke Amerikaanse convertibel geregeld waar hij onderweg gebruik van kan maken.

» vervolg op pagina 2

Verder in deze courant:

Afscheid domine

pag. 3

Verwacht in de Verwachting

pag. 7

2014 - 2018

pag. 11

RUIM ASSORTIMENT AGENDA'S EN KALENDERS 2018

BIJ DE VRIJBUITER

PASPOORTSTRAAT 26 OOST - SOUBURG

DE BURCHT Snuffelwinkel

Antiek, curiosa, kinderkleding, meubels, boeken, glaswerk, speelgoed, serviesgoed
Heeft u zelf goederen die een tweede kans verdienen, dan horen wij dat heel graag.
U kunt hiervoor gebruik maken van onze gratis ophaalservice.

wij steunen:

Kanaalstraat 2A - Oost-Souburg

Tel.: 06-14 38 77 65

Open: Woens. t/m Zat.

www.snuffelwinkeldeburcht.nl

Gespecialiseerd in
boedelopruijningen

Intocht Sinterklaas, vroege aankomst aan de kade

» vervolg van voorpagina

De Sint met zijn Pieten familie, (foto Martien de Looff)

Vanaf open zee komt via Vlissingen het kanaal door. Onder begeleiding van de kapitein en zijn matrozen laat hij zich mede door de vaarpieten veilig door de bruggen van het Kanaal door Walcheren varen. Let op: vroege aankomst tijd! De pakjesboot zal dit jaar 11.30 uur aanmeren aan de loskade. Hier zal hij ontvangen- en welkom geheten worden door de Burgemeester van Vlissingen. Sinterklaas zal bijna een uur op de kade blijven om de kinderen te begroeten en tekeningen in ontvangst te nemen. Aansluitend zal hij Americo bestijgen en aan zijn ronde door het dorp beginnen. De muzikale begeleiding zal dit jaar verzorgd worden door de zwarte pieten band van het "dweil en fanfare korps; Jonge kracht en de feest band van "de dikke nekken".

Activiteiten

Vanaf 11.00 uur zijn er op de loskade tal van festiviteiten en activiteiten. Tevens zal er veel muziek te horen zijn waarop alle kinde-

ren met hun ouders kunnen dansen. Dit zal niet zo heel moeilijk zijn want samen met de danseressen van DIOS zal de kade één grote dansvloer worden totdat Sinterklaas arriveert. Route: Kanaalstraat, Paspoortstraat, Oranjeplein, Lekstraat, Gouwestraat, Dintelstraat, Dommelstraat, Hontestraat en dan via de Diezestraat rechtstreeks naar speeltuin "de Souburg".

Omstreeks 15.00 uur zal Sinterklaas samen met al zijn pieten op de speeltuin arriveren. Voor iedereen geldt hier: Gratis entree! Hier kunnen de kinderen tot en met 8 jaar met Sinterklaas op de foto. In de tent op de speeltuin zullen ook nog een aantal activiteiten voor deze kinderen zijn. Voor de inwendige mens wordt ook gezorgd, de vrijwilligers van de speeltuin zullen koffie en limonade verkopen. Tegen de koude zal er heerlijke warme soep geserveerd worden en worden er snacks gebakken. Dit feest zal duren tot omstreeks 15.00 uur en mag je zeker niet missen!

Eén gemeente Walcheren

» vervolg van voorpagina

In dezelfde periode werd er gewerkt aan één plattelandsgemeente onder de naam gemeente Veere. Burgemeester mr. J.B. van Putten, van de toenmalige gemeente Mariekerke, merkte in de Faam van 18 januari 1995 op dat door de gemeentelijke herindeling van de Walcherse dorpen het platteland een grotere vuist kan maken tegen de steden op Walcheren.

Eén gemeente Walcheren

Bij één gemeente Walcheren, dus alle steden en dorpen verenigd in een gemeente, zal de bestuurlijke daadkracht sterk verbeterd worden. Ook voor de dorpen. Nu wordt Nieuwen Sint Joosland geplaat door de gemeente Middelburg. In plaats van woningen komt

daar een industrieterrein waar niemand in dat dorp op zit te wachten. En dat terwijl er in Vlissingen nog industrieterrein over is. Middelburg wilde de blauwe borden in Sint Laurens weg halen. Vlissingen heeft dat in West Souburg al gedaan noemt dat dorp nu een wijk.

Bij één gemeente Walcheren heb je net zoveel dorpelingen als stedelingen. Het is goed voor de identiteit van dorpen die nu binnen de grenzen van de gemeente Vlissingen en Middelburg liggen. Bij een gemeente Walcheren worden de dorpen geen wijken meer genoemd. West Souburg bestaat weer en Oost-Souburg is de derde kern van het (schier)eiland.

Uitleenpunt Bibliotheek Oost-Souburg opent half november

In de week van 13 november opent er een uitleenpunt van ZB Bibliotheek Vlissingen in De Zoute Viever in Oost-Souburg. Het uitleenpunt is vanaf dan op gezette tijden geopend voor alle Souburgse bibliotheekleden. Er komt een collectie van ruim 1500 boeken. De collectie is vooral gericht op senioren.

Er zijn geen bibliotheekmedewerkers werkzaam voor het uitleenpunt. Er is zelfbedieningsapparatuur aanwezig, zodat men zelf een boek kan lenen en inleveren. Op 3 dagdelen in de week is er ondersteuning van vrijwilligers. Zij helpen leden met het lenen van boeken. Deze dagdelen worden nog afgestemd met de vrijwilligers. Wie boeken leent van een andere Bibliotheek, kan die inleveren via de Boekenbus bij het uitleenpunt. Er kunnen geen boeken van andere Bibliotheken afgehaald worden.

Rondom 't Putje

Al 32 jaar ben ik hier aan het zeuren tegen u. Over dingen die niet goed gaan hier in Souburg, over wat er verbeterd kan worden en wat er leuk is, kortom ik praat u de ogen uit het hoofd hier op papier. Maar deze keer weet ik niks en ik ben alsmaar aan het denken hoe dat komt. Misschien kijk ik niet goed of heb ik het te goed, want zeuren komt meestal omdat je veel te nauw kijkt of omdat je iets ergs overkomt maar het kan ook zijn dat ik veel te veel op Den Haag aan het letten ben. Want tjonge, tjonge wat maken die er daar een puinhoop van. Mijn baren gaan recht overeind staan als ik lees dat iedereen er op vooruit gaat behalve degenen die al bijna niks hebben. Wij leerden vroeger op school dat zich zulke toestanden in vroegere tijden voordeden maar nu niet meer en ik vraag me nog iedere dag af hoe dit nu komt. Is het schaamteloosheid van de heren politici of machteloosheid of gewoon het gevolg van het principe: we gooien het allemaal op de grootste hoop, dat is het gemakkelijkste. Het licht ging verder helemaal uit bij me toen ik ontdekte dat het aftreden van een minister erg gunstig uitpakte omdat dan de poppetjes beter over de ministeries van het nieuwe kabinet konden worden verdeeld. Op dat moment houd ik op met nadenken en ik ga ook niet meer zeuren over Souburgse zaken. Want het komt allemaal pas goed als het aan de top goed komt; met mensen aan het stuur die het belang van de samenleving in het oog houden en geen partij- of eigen belang. Gelukkig is het gauw weer

Sinterklaas, die man weet hoe het moet...

Melkmeisje

Zorgstroom
Dichtbij mensen
0118 - 684 000 ■ www.zorgstroom.nl

De E bike specialist van Oost Souburg
Maar ook voor stads, trekking, transport, ATB, kinderfietsen

Officieel dealer van:

- Gazelle
- Kreidler
- Bikkel Bikes
- BSP E Volt

Rijwielhandel Boone
Buteuxstraat 45 Oost Souburg tel. 0118-460743 www.rijwielhandelboone.nl

Na drie drukke jaren

Afscheid van dominee Jolande van Baardewijk

Door Ineke Vervorst-van Loon

Op zondag 26 november neemt dominee Jolande van Baardewijk (55) in een kerkdienst afscheid van de Protestantse Gemeente van Oost-Souburg. Na ruim drie jaar al weer, maar het waren wel drie goed gevulde jaren ondanks het feit dat ze slechts voor drie dagen in de week als predikante in Oost-Souburg en in Kleverskerke was aangesteld. Ze liet het niet alleen bij pastoraatswerk. In die drie jaar kregen haar gemeentes dankzij haar te maken met een initiatief als het U 2 projectkoor Walcheren, sing-ins in de kerk en rond een kampvuur in de tuin, een Top 2000 dienst en dan kwam er ook nog een Klezmerband van de rond, waarin de Souburgse dominee met veel enthousiasme musicerde. En ze schreef nog een boek samen met haar vader; over muziekbeleving.

Kortom, haar aanwezigheid in haar eerste standplaatsen is niet onopgemerkt voorbij gegaan en het leuke is dat er waarschijnlijk ook nog wel een en ander van overblijft na haar vertrek. Het Projectkoor Walcheren bijvoorbeeld blijft gewoon doorgaan, deze keer met Songs for Freedom waarmee het inhaakt op de Four Freedoms Awards met optredens onder meer in de Jacobskerk en op Middelburg Volkoren 2018.

Te grote werkdruk

Dominee Van Baardewijk heeft het naar haar zin gehad in Oost-Souburg (en Kleverskerke). Ze is blij met haar eerste ervaringen als pas afgestudeerde dominee. "Ik heb de mensen hier als open leren kennen; als sympathiek, ondersteunend en begripvol. Al die tijd heb ik veel oprechtheid en liefde ondervonden en de reacties die ik kreeg, nadat ik op 17 september na de kerkdienst mijn vertrek had aangekondigd, waren heel positief en warm."

Haar afscheid van de PKN Oost-Souburg heeft bovenal te maken met een te grote werkdruk. In de praktijk bleken drie dagen in de week te weinig voor de twee gemeentes. Om het financiële plaatje rond te krijgen was nog wat extra werk wel gewenst maar omdat je als predikant eigenlijk 24/7 beschikbaar zou moeten kunnen zijn werd het allemaal te belastend. In samenspraak met het kerkbestuur werd besloten het aantal vergaderuren te minderen maar ook dat werkte niet altijd goed; de verbrokkeling in mijn functie speelde me parten. Ik ben een mens vol idealen en die wil ik graag verwezenlijkt zien; ik ben ook best wel ongeduldig."

Toekomst van de kerk

Uit voorzorg om het vol te houden en omdat de kerkelijke

situatie op Walcheren verandert, besloot ze te reageren op een oproep van de kerk in Duiven. Bij een eerste gesprek bleek men daar graag aan het werk te gaan met het door de PKN uitgegeven boekje "Back to Basics", waarin wordt gezocht naar de kern van de hedendaags kerk-zijn. "Het bleek bij een eerste gesprek al meteen, dat men in Duiven juist op dit moment bezig is met bezinning daarop; ik kon meteen al mijn ideeën daarover kwijt en onze inzichten daarover klikten vanaf het begin. Daarop volgde het beroep met speciale opdracht voor "Kerk2025: 'back to basics', dat ik graag heb aangenomen."

Noodklok

Wat de kerk betreft is het, denkt ds. Jolande, hoog tijd om de noodklok te luiden. "De samenleving zou zich kunnen afvragen, wat de kerk voor hen betekent, en hoe belangrijk zij het vindt deze plek te behouden. Mensen zoeken de kerk vooral in noodgevallen, als een plek om afscheid te nemen van een overledene, als een plek voor stilte en bezinning of van verwerking of zingeving. Mensen willen graag zorg ontvangen van de kerk, maar helaas kan de kerk alleen overleven, als er voldoende geld is door donaties. Hier in Oost-Souburg wordt de kerk gedragen door een in verhouding kleine groep mensen, die dat aanpakt."

Ze vindt het nog steeds jammer dat er zo te weinig tijd en geld was om haar werk goed te doen. "De kerk krimpt en daarom vind ik het ook zo belangrijk, dat er genoeg aandacht aan jonge mensen besteed gaat worden. Ik hoop eigenlijk dat ik een jeugdpastor als opvolger krijg, als er middelen zijn voor een opvolger. Hoewel er ook iemand zou moeten zijn voor de ouderen, want juist die groep heeft ook heel veel behoefte aan pastorale begeleiding."

Goed bevallen

Terugkijkend op haar beide eerste gemeentes concludeert ze, dat haar werk als dominee haar heel goed is bevallen. "De breedte in het werk vind ik geweldig, je krijgt met heel veel aspecten van het leven te maken en je werkt met jong en oud. Ik kijk dan ook met heel veel plezier op de afgelopen jaren terug. Zeeland vergeet ik zeker niet, we gaan er nog met regelmaat met de camper naar terug en als het mogelijk is, neem ik graag een prekebeurt aan in Oost-Souburg en Kleverskerke."

Na de afscheidsdienst is het tijd voor de verhuizing. "Dan woon ik weer dicht bij mijn familie en kinderen en dat is ook wel heel erg fijn!"

RENAULT Passion for life
DIJKWEL
Auto Dijkwel
RENAULT Passion for life Dacia

Officieel Renault Erkend
Reparateur voor Walcheren

www.autodijkwel.nl

Marie Curieweg 15, 4389 WB Oost-Souburg (Vlissingen)

Tel: 0118-417130

DIJKWEL
Auto Shopping Centre

Uw multi merken specialist
voor onderhoud en reparatie aan elk merk
bent u bij ons welkom

www.autodijkwel.nl

Marie Curieweg 3, 4389 WB Oost-Souburg (Vlissingen)

Tel: 0118-488466

Warm de winter door!

Dames pantoffel muil
In de kleuren
blauw of bruin
Merk Rohde
€ 39,95

Dames pantoffel
In de kleuren
rood of blauw
Merk Romika
€ 54,95

Leder heren muil
In de kleuren
zwart of bruin
Merk Rohde
€ 44,95

Gebr. Baljeu
Sinds 1903

Kanaalstraat 1
Oost-Souburg
0118-461525

100 Jaar een Naam in Schoenen

Diabetesweek bij Apotheek Souburg

In week 46 kunt u op 14 - 16 - 17 november uw bloedsuikerwaarde laten meten bij Apotheek Souburg, C. van Perestraat 1. Meer dan 250.000 mensen hebben diabetes zonder dat ze het weten. Heeft u diabetes zonder dat u het weet? Doe hier de risicotest en laat uw bloedsuikerwaarde meten. Kom langs in de apotheek tussen 9.00 - 17.00 uur.

Souburgsche Courant

AFHAALADRESSEN

Gratis exemplaren zijn af te halen bij De Vrijbuiters in de Paspootstraat en de Primera in de Kanaalstraat. In Ritthem: Dierenspecialzaak van Lunteren.

MEDEWERKERS

- Ineke Vervorst-van Loon
- Melkmeisje
- Ruud Verbeek
- Adri Meerman
- Esther de Neef
- Dick Schinkel
- Celina Rijk
- Lambert Prevoo
- Stichting Mae Uku

VERSPREIDINGSGBIED

Oost- en West-Souburg
Ritthem/Vlissingen

REDACTIE

lprevoo@zeelandnet.nl
dickschinkel@zeelandnet.nl

ADVERTENTIE-ACQUISITIE

Margreet Geschiere (0118) 617661
m.geschiere@internetbode.nl
Dick Schinkel, (0118) 490195
dickschinkel@zeelandnet.nl

"Uit de Souburgsche Courant van november 2001" Onopgelost ongeval bij ingang RCS

De hoek Spoorstraat Stemerdinglaan zien veel Souburgers als gevaarlijk. En niet ten onrechte. Dit voorjaar werden in de nacht van zaterdag op zondag de hekwerken voor de ingang van het terrein stuk gereden. Dat het in de nachtelijke uren gebeurde is een

geluk bij een ongeluk. Overdag is het een druk punt waar veel kinderen lopen. Ondanks een diepgaand onderzoek werd de dader niet gevonden. We zullen maar denken beter de dader op het kerkhof dan een slachtoffer. Onderstaand een verslag van het onderzoek.

De vernielde hekwerken.

Rinie Eversdijk een RCS lid ontdekt de beschadiging.

Er werd meteen een onderzoek ingesteld. Het zesde elftal van RCS, net aan zijn derde helft begonnen, werd langdurig onderworpen aan een kruisverhoor. Zonder resultaat echter.

Ook de plaatselijke deskundigen, Piet en Piet, konden de dader niet vinden. Overigens viel het op dat zij alleen maar oog hadden voor de bal.

Souburg, 70 jaar geleden

Door Adri Meerman

In 1947 krabbelde Souburg weer langzaam op en kon weer voorzichtig aan de toekomst gaan denken. De Tweede Wereldoorlog was al meer dan twee jaar daarvoor tot een einde gekomen maar de gevolgen waren nog steeds voelbaar en zichtbaar. De beschietingen, bombardementen en het zoute water als gevolg van de inundatie van oktober 1944 hebben de nodige sporen in het dorp achtergelaten. Diepe sporen op het menselijke vlak, lege plekken op 120 plaatsen waar ooit huizen stonden, beschadigde woningen en infrastructuur. Ook op het gebied van het openbaar groen was er werk aan de winkel. Souburg, onderdeel van de Tuin van Zeeland, lag er dor en troosteloos bij.

Plannen

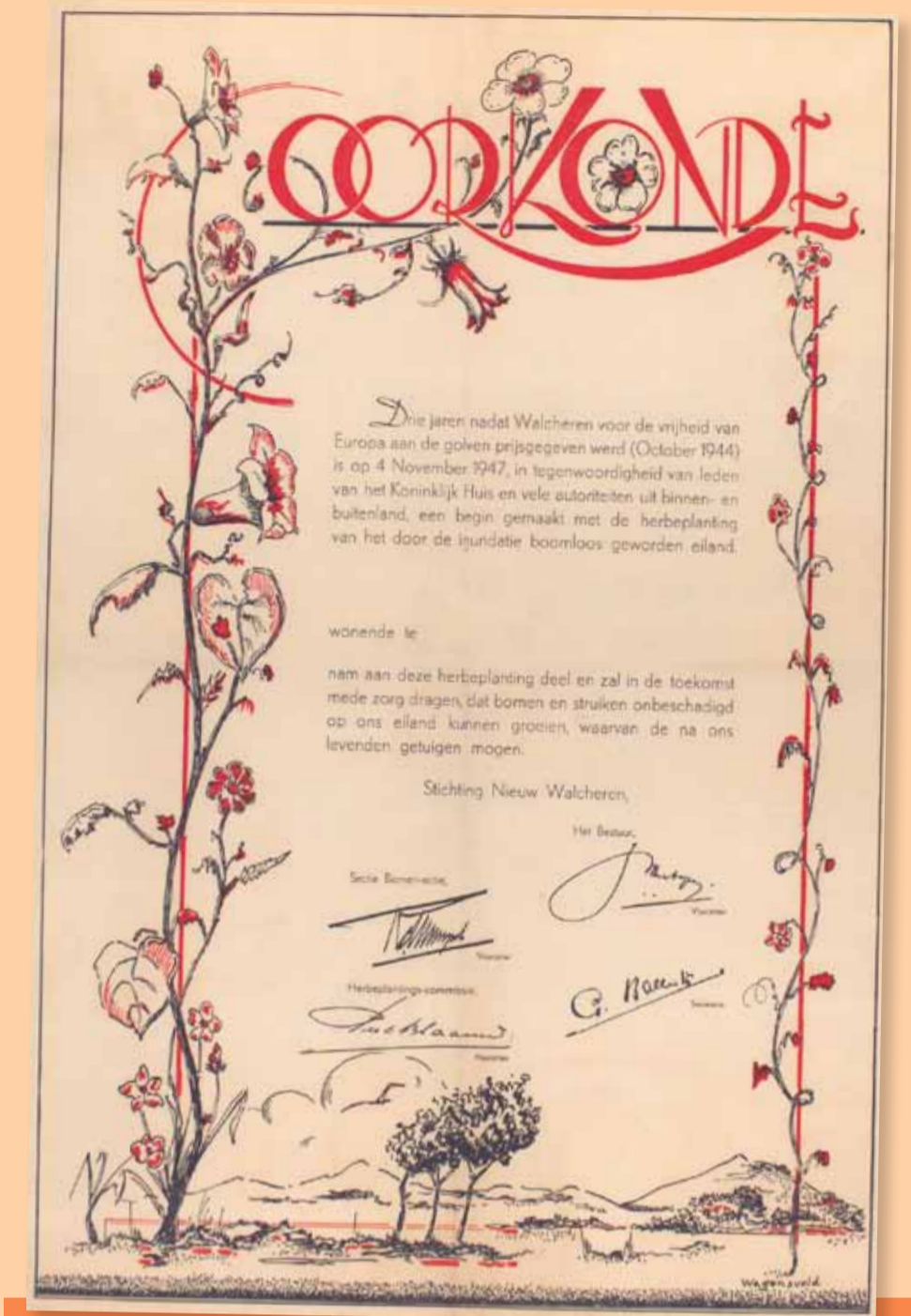
In januari van dat jaar verliet een journalist van de PZC de Middelburgse redactie voor een gesprek met de Souburgse burgemeester A.H.S. Stemerding. In die tijd was een dergelijk reisje minder eenvoudig dan tegenwoordig. De journalist achtte het zo bijzonder dat hij het als inleiding gebruikte. Omdat de brugverbinding tussen 'oost' en 'west' nog niet was hersteld, was er een veerdienst in het leven geroepen. Hij beschreef het als een miezerig veerpontje, dat meestal juist weggevaaren was of net aan de overkant lag. Lang hoefde er nooit gewacht te worden omdat de veerbaas een non-stop dienst onderhield. Van de passagiers werd wel verwacht dat de handen uit de mouwen moesten. Gezamenlijk werd het vaartuigje dan naar de overkant getrokken. De veerbaas maaide al wat gras voor de voeten van de burgemeester weg door te melden dat Souburg hard vooruit ging: De bouw van de eerste nieuwe huizen begon eendaags en er kwam riolering. Verder hoopte hij op een snelle komst van de nieuwe draaibrug. Stemerding ontving de journalist in het praktisch nieuwe, maar nog steeds beschadigde gemeentehuis aan de Kanaalstraat. De burgemeester begon enthousiast te vertellen en kwam tot dezelfde conclusie als de veerbaas waar het ging over de snelle verwezenlijking van de plannen. Vooral over de rioleringsplannen sprak hij met veel voldoening. Het dorp beschikte al over een riolering, zij het uiterst primitief en alleen geschikt om hemelen afvalwater af te voeren. Een afvoer voor toiletten was er nog niet. De Souburgers moesten zich behelpen met een ton, die eenmaal per week werd opgehaald door de gemeente. Door de inundatie waren echter veel tonnen weggespoeld en na de bevrijding vervangen door vierkante bakken. Dat een dergelijke methode onpraktisch, onhygiënisch en duur was, mag duidelijk zijn. Ook de nieuwe riolering was duur, maar voldeed in ieder geval aan de eisen van de tijd. Het tonnenstelsel was in ieder geval van de baan. Voorzichtig kondigde Stemerding ook de komst aan van een zuiveringsinstallatie, de eerste in Zeeland.

Groen

Voor de oorlog stond Walcheren bekend als 'De Tuin van Zeeland'. Dat werd zeker duidelijk wanneer in het voorjaar de meidoorn en het fluitenkruid in bloei stonden. Door het zoute Westerscheldewater als gevolg van de inundatie was echter een groot deel van Walcheren veranderd in een troosteloos gebied. De vruchtbare akkers waren veranderd in grauwe en grijze velden omgeven door dode bomen en struiken. Dus ook op het terrein van de groenvoorziening moest een enorme klus geklaard worden. Dat gold uiteraard voor de landbouw, maar ook voor de meer lokale groenvoorziening in de dorpen, zoals de plantsoenen, parkjes en tuinen. De gemeentebesturen, dus ook dat van Souburg, kregen veel steun van de Stichting Nieuw Walcheren. De door de Dienst Landbouwherstel gehouden proeven waren dermate positief dat men hoopte in het voorjaar van 1947 voorzichtig met de herbeplanting te kunnen beginnen. Ook de gewone burgers kregen een rol. Hen werd gevraagd om de dorpsstraten wat levendiger te maken door in de voortuinen bloemen te kweken in plaats van de gebruikelijke aardappelen en kool. Met deze vraag voldeed het dorpsbestuur aan de wijze raadgeving van de dichter Vondel in de toenmalige raadzaal: 'Indien 't gemeen u roept, besorgt het als uw eigen'. Het gemeentebestuur richtte zelfs een brief aan de Inspecteur voor het Lager Onderwijs met het verzoek om schoolwerktuinen in te richten om zo de jeugd te laten beseffen dat de nieuwe aanplant niet vernield mocht worden.

Boomplantdag

Als feestelijk begin van de herbeplanting op Walcheren werd op 4 november 1947 de Boomplantdag gehouden. In Vlissingen, Westkapelle en Middelburg werden in aanwezigheid van onder meer prinses Juliana, prins Bernhard en de Britse eerste minister Atlee symbolisch de eerste bomen geplant. Een aantal kinderen uit Souburg mocht de plechtigheid in Middelburg bijwonen. In Souburg zelf werd de Boomplantdag gehouden op 12 november 1947. De kin-

Oorkonde in verband met de deelname aan de Boomplantdag 1947. (Collectie Gemeentearchief Vlissingen)

deren van alle scholen in het dorp werden geacht zich op die middag te verzamelen bij het plantsoentje voor het gemeentehuis aan de Kanaalstraat. Daar moesten 110 bomen en heesters geplant worden. En zo stonden honderden jonge Souburgertjes in de stromende regen en stormachtige wind met spanning te wachten op de dingen die komen gingen. De plechtigheid begon met het zingen van de eerste twee coupletten van het Wilhelmus waarna burgemeester Stemerding een toespraakje hield en de eerste bomen geplant werden. Na het gezamenlijk zingen van het keurig ingestudeerde

Bomenlied en Zeeuws Volkslied werden de oorkondes uitgereikt en - nog belangrijker - de tractatie in de vorm van een taaiop. Tegenwoordig wordt de Boomplantdag jaarlijks in Nederland gehouden op de derde woensdag van maart en heet nu 'Nationale Boomfeestdag'.
Door alle gezamenlijke inspanningen en een veerkrachtige natuur kunnen we op Walcheren weer genieten van een prachtig natuurschoon. Niet voor niets is een groot deel van het voormalige eiland inmiddels aangewezen als nationaal landschap.

Het Oranjeplein met links de burgemeesterswoning en op de achtergrond Schoonenburg, circa 1945. (Fotocollectie Gemeentearchief Vlissingen)

Souburg van uit de lucht (3)

Het is 11 mei 1964. Souburg gezien vanuit de richting West Souburg. Er was nog een rechtstreekse verbinding met de auto van Oost- naar West Souburg. Op de voorgrond rechts ziet u tussen de bomen het monument van Marnix van St. Aldegonde de vermeende schrijver van het Wilhelmus. Het monument is nog mooi wit en staat ook nog in het zicht. Nu is het min of meer verwaarloosd en verstopt tussen de inmiddels groot geworden bomen en bosjes. De Steengrachtstraat is er nog niet evenals de bungalows.

Het zwembad aan het Kanaal is nog in volle glorie. Ook staat, rechts van de brug, de frittent van Jan Patat. Jan spuugde in zijn vet om te zien of het al warm genoeg was. Ook maakte hij zijn eigen prikkertjes van ijzerdraadjes. De voetbalvelden waren alleen nog maar bereikbaar vanaf de Spoorstraat. Links bovenin ziet u het eerste stukje van de aanleg van de Burgemeester Stemerdinglaan. Helemaal bovenin, de bosjes links, ziet u het oude park van Souburg. Het parkje bij "Het strontgemaal" genoemd. Daarvoor ziet u het stratenpatroon voor de nieuwe te bouwen woningen.

Music-Inspiration

Beide muzikanten hadden de lust van muziek maken verloren na het overlijden van hun speelmaatjes. Frank (Gitaar en zang) verloor 14 jaar geleden zijn broer Pascal waarmee hij altijd in een band speelde. John (Toetsen en zang) verloor bijna 3 jaar geleden zijn beste speelmaat Wil waarmee hij ruim 37 jaar het muziek duo Twice allround Music vormde. De lust- en het plezier van het muziek maken ben je dan kwijt, je speelt dan zonder gevoel. Toevallig kwamen de twee elkaar tegen tijdens een motor toertocht. Het gesprek ging al snel over muziek maken. Ze waren het snel eens dat het eigenlijk zonde is dat alles nu stil ligt. Daar moest iets aan gedaan worden.

Frank was een jaar geleden nog van plan al zijn instrumenten te verkopen. Achteraf maar gelukkig dat hij dat niet gedaan heeft. Het bloed kruipt waar het niet gaan kan en eens een muzikant, altijd een muzikant. Met die gedachte pakte Frank zijn gitaar weer op. Onwennig, emotioneel, maar wel heel erg leuk om weer te doen. De mannen waren nog niet overtuigd van hun kunnen en of ze elkaar muzikaal aan konden vullen. Het waren de vrouwen die de mannen aanmoedigden om eens samen te gaan spelen. Gewoon kijken en luisteren of het "klikt". Dit bleek een schot in de roos te zijn. Dezelfde interesses bij de heren en diverse muziekstijlen vulde elkaar in een rap tempo moeiteloos op. Een paar oefenavonden later waren er al vele nummers ingestudeerd. John heeft zelf een instrumentaal nummer geschreven ter nagedachtenis aan Wil en Pascal. Dit is een van de 3 eigen nummers in het repertoire. Er kan in bijna alle danstijlen uit het totale repertoire gedanst worden of gewoon lekker van genieten en luisteren. Reggae, Pop, Foxtrot, -Zuid-Amerikaans, alles op verzoek is mogelijk. Ze hebben flinke plannen en willen weer zoveel als mogelijk op gaan treden om hun publiek te entertainen en vermaken met hun muziek. De naam Music-

Inspiration zegt eigenlijk al genoeg over de mannen. Ze zitten vol met ideeën, hebben genoeg inspiratie en willen met hun eigen sound een breed publiek bereiken en die identiteit graag behouden.

Wilt u de mannen zelf live horen zingen en spelen? Zaterdag 18 november spelen ze in de Intratuin te Koudekerke. Van 13.30 uur tot 16.00 uur.

Blom & de Ridder
Uitvaartverzorging

“Wanneer een mens een mens nodig heeft.”

Blom en De Ridder Uitvaartverzorging staat garant voor persoonlijke en respectvolle begeleiding voor, tijdens en na de uitvaart.

Gedurende de tijd tussen het overlijden en de uitvaart heeft u zoveel mogelijk met 1 persoon te maken. Wij houden van korte lijnen, zodra u telefonisch contact met ons opneemt spreekt u gelijk met de uitvaartverzorger die u in alles zal begeleiden. Ook 's nachts.

Onze kleinschaligheid heeft als voordeel dat we op verschillende locaties kunnen opbaren, we op verschillende locaties de afscheidsplechtigheid kunnen verzorgen en voor de condoleance zijn er talloze mogelijkheden.

Een mooi afscheid ontstaat in de loop van de dagen tussen het overlijden en de uitvaart. Wij nemen graag de tijd en doordat wij in de dagen tussen het overlijden en de uitvaart verschillende malen contact met de nabestaanden hebben hoeven er geen overhaaste beslissingen genomen te worden.

Persoonlijkheid, Maatwerk, Creativiteit, Mooie Herinnering

Zo werken we samen met de nabestaanden aan een mooie, doorleefde uitvaart. Ons doel is om met onze persoonlijke werkwijze mensen het gevoel te geven dat we er voor ze zijn tijdens een moeilijke, kwetsbare tijd in hun leven. We vinden het belangrijk samen met de nabestaanden een mooi afscheid te creëren, waar men met een goed gevoel op terug kan kijken.

Wij staan dag en nacht voor u klaar.

0118 415 183
06 15 52 80 40

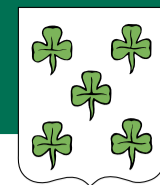
www.blomenderidder.nl
info@blomenderidder.nl

Wilt u meer informatie over onze werkwijze? U kunt ons ook volgen op Facebook

Wittezeestraat 8
4388 GG Oost-Souburg

Blom en de Ridder Uitvaartverzorging

Heerlijkheid

Ritthem

Naaktcamping Zeelandia wil uitstel verhuizing

Naturistencamping Zeelandia in Ritthem hoopt op coullance bij Defensie. De kans dat de camping op tijd verhuizen kan, is nihil. De vereniging vraagt uitstel. De verenigingscamping moet het huidige terrein aan de Fort de Ruyterweg vrijmaken per 1 april 2018 volgens afspraken met Defensie. Het kampeertreint ligt straks binnen het domein van de Marinierskazerne. Maar de nieuwe plek, even verderop in een boshoekje van Staatsbosbeheer aan het Kortenswegje, moet nog volledig ontgonnen worden.

De vereniging moet echter eerst wachten tot 1 december. Dan is bekend of de bezwaar-

maker tegen de omgevingsvergunning van de camping, buurcamping Karmemelkshoek, de afwijzing van zijn bezwaren aanvecht bij de rechter.

De vereniging werkt nu al drie jaar aan de verhuizing. Het is een tijdrovende en kostbare zaak voor de vereniging geworden, want verschillende instanties komen elk met hun eigen procedures en onderzoeksopdrachten. Op tijd verhuizen is daarom onmogelijk, aldus de voorzitter.

Meer informatie: www.campingzeelandia.nl

Toekomstplan Atlas

Korfbalvereniging Atlas ziet zich voor een aantal uitdagingen gesteld, die het bestaansrecht van de vereniging flink onder druk zetten. Dit is aanleiding geweest voor het opstellen van een Toekomstplan met aanbevelingen door een kerngroep aan de hand van een gehouden enquête onder de inwo-

ners van Ritthem. Het toekomstplan (in concept) is verspreid onder alle inwoners van Ritthem. Op vrijdag 20 oktober jl. is dit plan gepresenteerd en besproken in de Globe, het clubhuis van Atlas.

Meer informatie: www.kvatlas.nl

Ritthem in Beeld

Ritthem - Dit is de boerderij 'De Kruitmolen' die in de Westhoek stond nabij de boerderij van Familie De Wolf. De boerderij is in 1945 door de eb en vloedwerking weggespoeld. Kort geleden dook hierover het verhaal op dat daar een Duitse militair zat. Hij stond op het punt te ontdekken dat er paarden in de schuur verstopt werden. De militair zou in een ruimte van stobalen om het leven zijn gebracht en in de velput zijn gegooid. Dat verhaal is naar buiten gekomen op het sterfbed van een van de zoons van de familie Lijnse. De paarden werden door de Duitsers gevorderd ten behoeve van het zich terugtrekkende Duitse leger. Uit het fotoarchief van Wim de Meij.

Verwacht in De Verwachting

Nieuw cabarettalent Benjamin van der Velden op vrijdag 24 november in De Verwachting in Ritthem.

Het huiskamertheater in Ritthem, De Verwachting, is inmiddels een begrip aan het worden, niet alleen op Walcheren, maar in heel Zeeland! Bezoekers van De Verwachting verbazen zich over zoveel gastvrijheid in de huiskamer van Peter en Esther de Neef en na afloop is er altijd een gezellige nazit met bitterballen en een meet & greet met de artiesten. Het huiskamerconcept blijkt een groot succes te zijn.

Benjamin van der Velden (cabaret) op vrijdag 24 november om 20.15 uur

Het had weinig gescheeld of Benjamin van der Velden had zijn leven achter de piano weggedroomd. Totdat hij in de finale van een singer-songwritercompetitie terecht kwam. "Het lied dat aangenaam herinnerde aan Ramses Shaffy in diens wat meer benevelde periode, werd later in de finale door niemand meer benaderd", schreef Haarlems Dagblad.

Nu Benjamin had geproefd van het theater, was er geen weg meer terug. Beschonken schreef hij zich in voor het eerste cabaretfestival dat hij tegenkwam en zijn nog ruwe talent werd direct herkend. Benjamin, ooit van het vmbo getrap en nu als autodidact afgestudeerd aan het Conservatorium, ademt muzikaliteit en bevlogenheid.

"Benjamin maakt indruk met zijn liedjes die zowel qua taal als qua muziek van hoog niveau zijn. Zijn zoekende persoonlijkheid op het podium is boeiend om naar te kijken", schreef de jury van het eerste cabaretfestival waaraan hij meedeed (Griffioen/Zuidplein Festival) en dat hem de juryprijs uitreikte. Na het tweede festival (Groninger Cabaret Festival) zat hij terug in de trein met de persoonlijkheidsprijs in zijn tas. Reden genoeg om Benjamin van der Velden, een uitzonderlijk talent, de eerste tournee als nieuwe artiest door het land te gunnen.

Ladies night met Elvira Out (cabaret) op woensdag 29 november om 20.15 uur
Een One Woman Soap en persoonlijke zoektocht naar identiteit

In september 2013 wordt actrice Elvira Out gebeld of ze Bianca Bouwhuis wil spelen in Goede Tijden Slechte Tijden. Ze twijfelt, want hoe artistiek verantwoord is spelen in een soap nu helemaal? Toch doet ze auditie, krijgt de rol en tot ieders verbazing geniet ze volop van de glitter en glamour, de aandacht, het herkend worden op straat. Ze wordt gezien. Ze heeft bestaansrecht en voelt zich succesvol en geslaagd als nooit tevoren. Tot ze een

telefoonje krijgt of ze na het draaien nog even bij de producent komt zitten...

In deze tragikomische voorstelling gaat Elvira Out in een mix van spel en zang het gesprek aan met het publiek over vallen en opstaan. Zij speelt de teloorgang van een soapdiva, om vervolgens haar eigen zeeppel door te prikken en openhartig te vertellen hoe zij zich een loser voelde toen GTST voor haar ophield. Fictie en realiteit lopen in elkaar over en het publiek is niet alleen toeschouwer maar ook deelnemer aan deze persoonlijke reis.

Natuurlijk zijn de heren ook van harte welkom, alleen aan de dames besteden we deze avond wat extra aandacht (o.a. voor de dames een attentie).

Voor het volledige aanbod in De Verwachting: www.theaterdeverwachting.nl
Voor het totale aanbod van Theaters aan Zee op alle locaties: www.theatersaanzee.com

Actrice Elvira Out

Het koffiehuis van Mabilot Een aanzienlijk huis te Souburg (deel2)

(deel 1 staat in de Souburgsche Courant van september)

Door Jan Kaljouw

Rechts het koffie huis van Mabilot, circa 1915

Herberg en Koffiehuis

In 1901 koopt Johannes Mabilot de panden. Mabilot is vermoedelijk ook weer een Franse naam Hij was afkomstig uit Utrecht maar er zijn ook veel Hugenoten naar de steden in Holland getrokken. Later hebben zij zich weer over andere provincies verspreid. Mabilot was herbergier, koffiehuisouder en ook nog timmerman. Er hoorde ook nog een winkeltje bij waar snoep verkocht werd voor één cent het blad. In 1908 heeft hij het pand gedeeltelijk gesloopt en verbouwd.

Het was ook een héél goede plek om er herberg en een winkeltje te houden. Het was precies op de splitsing van de Oude Vlissingeweg en de Ritthemsestraat en pal tegenover de Hervormde Kerk. Op gewone werkdagen zal het er niet druk geweest zijn maar op feestdagen (ringrijden) en tijdens de Souburgse kermis kon het er behoorlijk druk zijn. Tijdens de kermis, wat toen nog meer een jaarmarkt was, kwam men van alle kanten naar Souburg om inkopen te doen of ander vertier te zoeken. Dan zal het in de herbergen en winkels ook erg druk geweest zijn. Men had toentertijd nog niet veel vrije dagen, maar als men vrij was werd daar goed gebruik van gemaakt ook. Maar helaas ook slecht(!). Jan Vader, de bekende Walcherse schrijver, schrijft in één van zijn boekjes, dat héél Walcheren toen dronken was. Het zal wel een beetje overdreven zijn, maar dat er op zulke dagen véél gedronken werd is bekend. Hij vertelt er ook bij dat het wel eens gepaard ging met vernielingen aan andersmans goed of gemeentelijke eigendommen. (Niks nieuws onder de zon dus!) Ook op andere dagen kon het door overmatig drankgebruik in herbergen wel eens misgaan zoals hierna zal blijken.

Dronkenschap en diefstal

Ook Mabilot kreeg er mee te maken. Op een dag in Oktober 1903 had Izak Cevaal, een alleenstaande oude man, de hele dag gezellig zitten drinken en praten tot hij tegen de avond zo dronken was dat hij bijna niet meer op zijn benen kon staan. Hij moest althans door de waard en een maat van hem naar

huis gebracht worden. Dat herhaalde zich dezelfde avond nog twee keer en toen hij de andere morgen bij kwam uit zijn roes, lag hij in de keuken van zijn huis. Toen hij naar de slaapkamer wilde gaan ontdekte hij tot zijn schrik dat de panelen van de deur, die op slot was, eruit getrapt waren en dat er ingebroken was. Ook miste hij een behoorlijk bedrag aan geld dat zich in een buroo in die kamer bevond. Nadat hij aangifte gedaan had bij de politie kwam nog dezelfde dag een wachmeester van de Marechaussée om proces-verbaal op te maken. Nadat die een onderzoek verricht had kwam 'de maat' van Cevaal zwaar onder verdenking te staan. Die was namelijk tussendoor alleen in Cevaal's woning achtergebleven. Dat bleek inderdaad het geval geweest te zijn. Na fouillering van de 23 jarige Vlissingse Hendrik van den Broeke bleek een deel van het geld (de bankbiljetten) nog in de voering van zijn vest te zitten. Toen er in het huis van zijn vader huiszoeking verricht werd vonden ze in het bed van zijn zoon de overige geldstukken. In totaal bestond 'de buit' uit: één bankbiljet van 100 gulden, één van 60 gulden, één van 40 gulden, en twee van 25 gulden. Verder nog twee gouden tientjes en wat losse rijksdaalders ter waarde van 34 gulden. De totale waarde bedroeg dus ruim driehonderd gulden. Een kapitale som voor die tijd(!) De blikken doos waar het geld ingezeten had, had hij in een sloot langs de Oude Vlissingeweg geworpen.

Rechtszaak

Op 27 November 1903 werd tijdens een zit-

ting van de Arrondissements- Rechtbank te Middelburg de zaak behandeld. Vijf getuigen waren er opgeroepen, waaronder Cevaal en de herbergier Mabilot. De laatste verklaarde dat van den Broeke geen felle drinker was en door hem vertrouwd werd. Hij had zelfs weleens bij hem thuisgewacht. Anderen verklaarden dat verdachte een hardwerkende timmerman was en gunstig bekend stond. De verdediging voerde aan dat Cevaal ook schuld had. Aangezien hij zelf "in weelde baadde" had hij er vermaak in om jongeren te verleiden tot overmatig drankgebruik. Eén en ander belette de president niet om van den Broeke schuldig te verklaren. Het feit was bewezen. Het vonnis luidde; negen maanden gevangenisstraf(!) met aftrek van voorarrest.

Vergaderlokaal

Vrijdag hield in het café van de heer Mabilot de heer Plugge, arts alhier, een voordracht over tuberculose. Voor een aandachtig gehoor beschreef de geachte spreker op heldere wijze den grooten omvang die den tuberculose heeft genomen, vooral daar waar slechte sociale toestanden bestaan en afmattende arbeid op geestelijk en lichamelijk gebied plaats heeft. Verder hoe door versterking van het weerstandsvermogen van den mensch die gesel der menschheid kan worden bestreden Ook over wat een verderfelijken invloed het misbruik van sterken drank daarbij heeft en wat door regeringen, particulieren en verenigingen ter bestrijding ervan wordt gedaan. (Middelburgsche Courant (8-2-1909). Het was op uitnodiging van het bestuur van het Groene Kruis. Die vereniging was in 1904 op initiatief van dokter Plugge opgericht. Later fuseerde ze met het Oranjekruis - een Christelijke vereniging- en werd het "Het Oranje Groene Kruis". Dat leidde weer tot een geheel nieuw gezondheidscentrum in de Van Perestraat, dat inmiddels ook weer overgegaan is naar het nieuwe

gezondheidscentrum aan het Ambachtsveld.

Kolenhandel

In September 1927 verkocht Mabilot het café "Het Jagertje", annex woon- en winkel-huis voor 3129 gulden aan Antheunes Bakker (Theun) Die was oorspronkelijk kolenwerker van beroep. Hij zal aan de buitenhaven gewerkt hebben bij de Steenkolen-handelsvereniging (de S.H.V.) Daar werkten soms hele ploegen Souburgers aan het lossen van kolenscheepen. Teun Bakker was getrouwd met Pietermella van Sluïjs. Ze hadden vier kinderen, drie jongens; Abraham, (Bram) Willem en Joost en een meisje Pietermella. Bram is later smid geworden en heeft de smederij van Steketea aan het Oranjeplein overgenomen. Hij was ook ringrijder en is vele jaren voorzitter geweest van de Souburgse ringrijdersvereniging. Joost heeft in 1953 de kolenhandel van zijn vader overgenomen. Héél lang zal hij de zaak niet meer gehad hebben want toen in de zestiger jaren van de vorige eeuw het aardgas zijn intrede in de woningen van de Souburgers deed zal er niet veel handel meer in kolen geweest zijn. De panden zijn wel altijd in het bezit van de familie gebleven.

Molensteen

Bij het opgraven van de oude funderingen kwam er ook nog een grote molensteen te voorschijn. Naar de herkomst kunnen we slechts gissen. Een molen heeft er ter plekke nooit gestaan. Er heeft nog wel eens een molenaar in het rijtje huizen aan het Oranjeplein gewoond. Misschien heeft die de ook zijn dat één van de voormalige bakkers hem overgenomen heeft als aandenken. Die zullen goede contacten met de molenaar gehad hebben; zij zullen vaak meel van hem afgenomen hebben om brood te kunnen bakken. Er is helaas niets met zekerheid over te zeggen. Héél leuk is dat men de steen , als aandenken goed zichtbaar in het pleintje voor de nieuwe huizen heeft laten leggen.

Uit de oude doos: Bestuur in het Oost- en West-Souburg van 1966 Het is zover... 1 juli 1966 Souburg bij Vlissingen

door Rijnco-Jan Suurmond.

(bron: "de windwijzer" voorlichtingsblad van de gemeente Oost- en West-Souburg juni 1966)

Zoals te verwachten was heeft ook de eerste Kamer het wetsontwerp herindeling van het gemeentelijk grondgebied op Walcheren ondanks de aangevoerde bezwaren toch aangenomen en wel met 52 stemmen voor en 12 tegen.

Meer dan twintig jaren werd het "herindelings-vraagstuk" ten tonele gebracht. Soms het dramatische hoogtepunten, twistgesprekken van man tegen man; er werd met vuur gespeeld (lucifersactie) en rookkolommen stegen op boven de stad van Michiel de Ruyter (sigarenbandjesactie), zelfs vliegtuigen werden ingeschakeld om aan het gevecht deel te nemen.

De strijd is beslist. Het doek is gevallen. Souburg is gevallen. Met één zet op het schaakbord Walcheren werden 8600 Souburgers opzij gezet.

Maar genoeg hierover. U hebt dit alles uitvoerig in de pers kunnen lezen. Richten wij ons thans op de toekomst. Een toekomst waar niet alleen Walcheren, maar ook geheel Zeeland bij betrokken is. En om die ontwikkeling gade te slaan, er kennis van te nemen, ja, zelfs er in mede te leven, dat hangt van de voorlichting af, die ná 1 juli 1966 op een andere wijze zal worden gege-

ven, dan de laatste jaren in "De Windwijzer" van Oost- en West-Souburg gebruikelijk was. De redactie prijst zich gelukkig, de afgelopen jaren de inwoners van Oost- en West-Souburg in het gemeentelijk voorlichtingsblad dié voorlichting te hebben mogen geven, welke op velerlei gebied slechts één doel had, n.l. het algemeen belang van alle ingezetenen te dienen.

Overigens is samenvoegen, annexeren of herindelen geen "nieuwigheid" van de hedendaagse tijd waarin wij leven. De geschiedenis leert ons (en U kunt het lezen in het "Gedenboekje van de gemeente Oost- en West-Souburg"), dat bij Koninklijk Besluit van 16 juli 1830, no. 95, de gemeenten OOST-SOUBURG en WEST-SOUBURG tot één gemeente werden samengevoegd, zijnde ingegaan op 1 januari 1835. In de rijks- en gemeentearchieven wordt per 1 juli 1966 het hoofdstuk Souburg afgesloten.

Souburg gaat een nieuwe toekomst tegemoet waaraan, naar wij hopen, met dezelfde verantwoordelijkheid en toewijding zal worden gewerkt door het nieuwe Vlissingse gemeentebestuur, hetwelk door U zo juist bij de laatste verkiezingen werd gekozen. Want dit is wel een voorname voorwaarde om zegenrijk werk voor de nieuw gevormde gemeente te kunnen verrichten. De grote staatsman Marnix van Sint Aldegonde, die in 1578 in "onze" gemeente woonde en werkte, zij allen, die op het publieke erf arbeiden, tot een lichtend voorbeeld.

Eropuit blijven gaan

- thuiszorg
- verzorgd wonen
- revalidatiezorg

Wanneer je beperkt wordt door ziekte of ouderdom is het juist belangrijk om zoveel mogelijk verbonden te blijven met mensen die je dierbaar zijn en de wereld om je heen. Dat is waar onze zorg voor staat.

Meer info over onze zorg en activiteiten vind je op www.wvozorg.nl

wvo zorg
Samen voelt beter

autoruitschade?

- 24 uur bereikbaar, 7 dagen per week
- gratis vervangend vervoer of service op locatie
- sterreparatie zonder afspraak

Autotaalglas Vlissingen
Gildeweg 13
0118-441155

autotaalglas
helpt 0800-0828

Aanvraag kerstpakketten 2017

Ook dit jaar wil de Protestantse Gemeente Oost-Souburg weer kerstpakketten verstrekken aan die inwoners van Souburg, Ritthem en Westzicht die daarvoor in aanmerking komen.

Het Leger des Heils Walcheren en de Protestantse Gemeente Oost-Souburg zorgen voor die pakketten. Alleen degenen die langdurig zijn aangewezen op alleen een minimum uitkering op bijstandsniveau komen er in principe voor in aanmerking. Het is de bedoeling dat de kerstpakketten worden aangevraagd door middel van onderstaand formulier. Dat kan worden gedeponneerd in de brievenbus voor de Ark, naast de kerk aan het Oranjeplein. Doe er wel een kopie bij van het laatste uitkeringsbericht of een dagafschrift van de bijboeking van uw uitkering. Beide dienen uiterlijk **25 november 2017** in bezit van de Protestantse Gemeente Oost-Souburg te zijn. Er kan ook een pakket voor een ander worden aangevraagd. Vermeldt dan wel, behalve het adres van degenen die naar uw mening voor

een pakket in aanmerking komt, uw eigen adres en tel.nr., zodat wij informatie kunnen inwinnen. Natuurlijk kunt u ook een kopie van het aanmeldingsformulier invullen als u niet in de Souburgse Courant wilt knippen. De aanvraag geeft niet de garantie dat er daadwerkelijk een kerstpakket wordt toegevoerd. In ieder geval wordt er niet meer dan één pakket per adres verstrekt. Over de uiteindelijke toekenning is geen discussie mogelijk. Indien een pakket wordt verstrekt, krijgt men schriftelijk bericht met vermelding van datum, tijdstip en locatie.

Schroom niet een pakket aan te vragen want de Protestantse Gemeente Oost-Souburg hoopt al diegene die ervoor in aanmerking komen met een mooi pakket te verblijden.

Aanvraagformulier kerstpakketten 2017

Naam ..... man / vrouw

Adres .....

Postcode..... Geb.datum.....

Ik heb / wij hebben ..... kind(eren) van ..... jaar, ... jaar, ... jaar, ... jaar

Sinds (datum) ..... aangewezen op een uitkering van Sociale Zaken

Registratienummer uitkering.....

Souburg ..... (datum)

Handtekening.....

Primera
OOST-SOUBURG

Kanaalstraat 4
4388 BM Oost-Souburg
0118-461270

de gemakkelijkste winkel voor boeken, wenskaarten, kansspelen en tijdschriften

**Bouwbedrijf
JOZIASSE**

Industrieweg 5
4382 NA VLISSINGEN
0118 – 41 78 73
www.bouwbedrijfjoziasse.nl

- ✓ Schadeservice
- ✓ Flexibele dienstverlening
- ✓ Onderhoud
- ✓ Aan- en verbouw
- ✓ Renovatie en restauratie
- ✓ 24 uren servicedienst
- ✓ Nieuwbouw

DE KONING VAN HISPANJE HEeft HIER Ooit GELOGEERD

Souburg als bakermat van volksliederen

Wie op station Vlissingen Souburg uitstapt, ziet voor zich een rommelige Kanaalstraat met kleine huizen. Arbeiderswoningen, gebouwd door scheepswerf 'de Schelde'. Je hebt veel fantasie nodig om je voor te stellen dat hier eens de Spaanse keizer overnachtte bij de schrijver van het Wilhelmus. En niet alleen Marnix was here. De schrijver van dat andere Nederlandse volkslied ('Wien Neerlands bloed in d'aadren vloeit') had iets met Souburg: hij trouwde hier. En nog weer later werd de schrijver van bekende nationale liederen als 'Waar de blanke top der duinen' hier geboren. Ongeveer alle volksliederen hebben dus hun basis in dit volkse buurtje.

Het monument voor Marnix van St. Aldegonde. Om dit monument te vinden zult u wel uw uiterste best moeten doen. Het monument is verstopt achter het Marnixplein te West Souburg.

Loop omwille van de chronologische volgorde eerst over de draaibrug naar West-Souburg. Steek het kanaal over dat sinds de 19e eeuw Oost- en West-Souburg zo wreed van elkaar gescheiden houdt. Je komt dan op het Marnixplein. Dit plein dankt zijn naam aan die edelman die dichtte dat hij de koning van Spanje altijd heeft geëerd. Hij droeg niet voor niets dezelfde voornaam als de Spaanse kroonprins: Philips. Philips van Marnix van St. Aldegonde was zijn loopbaan begonnen als hoveling van de keizer, net als zijn goede vriend Willem van Oranje. Hij zou later burgemeester van Antwerpen worden en bezat een kasteel op West-Souburg, het slot Aldegonde. Hier was het dat keizer Karel V rond 1550 overnachtte en een edict uitvaardigde dat in de Spaanse geschiedenis bekend staat als het edict van Souburg. De Keizer Karelhof, vlak bij het Marnixplein, met een mooi modern beeld van de keizer, herinnert aan dit bezoek. Later, toen de opstand van Willem

van Oranje en de zijnen een feit was, zouden de naamgenoten, koning Filips II en Philips van Marnix van St. Aldegonde, gezworen vijanden worden.

Van het kasteel is niets over. De resten van de fundamente zijn in de zeventiger jaren van de twintigste eeuw verdwenen onder de nieuwbouw van de wijk Westerzicht. Een plaquette op het huis aan de Parklaan, tussen Marnixplein en Westerzicht, herinnert aan Marnix, zoals Philips van Marnix van St.

Aldegonde vaak kortweg wordt genoemd. Op de begraafplaats staat een gedenknaald voor Marnix, opgericht in 1872. Door wie? Niet door Nederlanders! Die zijn hem bijna vergeten. Maar nota bene door inwoners van Antwerpen.

Wat zou het zijn dat veel Zeeuwen en Hollanders zich geen raad weten met Marnix van St. Aldegonde? Misschien is hij wel teveel 'geclaimd' - er zijn zowel orthodox-protestantse basisscholen naar hem genoemd als ook vrijmetselaarsloges en zelfs een extreemrechtse denktank. En dat, terwijl Marnix van St. Aldegonde niets meer en niets minder was dan een man die, evenals zijn vriend Willem van Oranje, een zekere tolerantie nastreefde tussen protestanten en katholieken. De tirannie verdrijven en verder vooral vroom blijven - dat was zijn doel.

De ironie wil dat de schrijver van dat andere Nederlandse volkslied, Hendrik Tollens, ook iets met Souburg had. Of hij er vaak is geweest, is niet bekend, maar in elk geval wel op de mooiste dag van zijn leven, 27 juli 1800. Tollens, een van de meest geliefde dichters van de negentiende eeuw, was met recht een brave Hendrik die zijn gedichten volschreef met allerlei deugden als tevredenheid, huwelijkstrouw en vaderlandsliefde. Een ondeugd heeft hij zichzelf toegestaan en dat is het tegen de uitdrukkelijke wil van zijn vader in in het huwelijk treden met de dochter van een toneelspeler. In Souburg waande deze Rotterdammer zich kennelijk ver genoeg uit het zicht- of schootveld van zijn vader om er in het geheim te kunnen trouwen met Gerbranda Rivier. Maar misschien was de mooiste dag van zijn leven wel een andere. Die dag bijvoorbeeld dat zijn inzending voor de prijsvraag met de opdracht een volkslied voor het zojuist bevrijde Nederland te schrijven, de eerste prijs won. Van 1815 tot 1932 was Tollens' "Wien Neerlands bloed in d'aadren vloeit" het officiële volkslied, totdat koningin Wilhelmina besloot dat het Wilhelmus toch mooier was. De tweede regel van Tollens' lied, "van vreemde smetten vrij", zou hem veel beter kwalificeren als naamgever van een extreemrechtse denktank, ware het niet dat Tollens hierbij dacht aan de smetten van de Franse overheersing en dus geen enkel racistisch motief bezat. Van Tollens is in het Souburgse straatbeeld niets meer terug te vinden. Hij zal ongetwijfeld zijn getrouwd in het oude gemeentehuis aan het Oranjeplein. Dat plein bereikt men door terug de brug over te gaan en langs het station de gehele Kanaalstraat door te lopen.

en is zelf vrijwel vergeten, maar bijna iedereen kent nog wel een aantal van zijn liederen: "Waar de blanke top der duinen", "Op de grote stille heide" en, jawel, "Zagen, zagen, wiewiedewewagen". Evenals Tollens was hij beïnvloed door de nationalistische wind die sinds de Napoleontische tijd door Europa woei. In zijn jeugdboeken greep hij graag terug op de zestiende en zeventiende eeuw. Hij schreef bijvoorbeeld over Michiel de Ruyter. Zo hoopten Tollens en hij de Nederlandse identiteit te versterken en een gevoel van trots te wekken. Wat dat betreft is er dus niet zo gek veel veranderd in die eeuwen. Zelfs spirituele reisgidsen grijpen tegenwoordig weer terug op beroemde Zeeuwen om ze onder het spinrag vandaan te halen. Dat laatste bij Pieter Louwerse geen overbodige luxe is, bewijst de foto. Deze schoolmeester draait zich om in zijn graf, als hij de graffiti en de rommel zou zien, waarover zijn verweerde en groen uitgeslagen buste tegenwoordig uitrijkt. En toch, zo lijkt hij te denken: koning, keizer, admiraal, Souburg kennen ze allemaal.

De tekst van dit artikel komt uit "Inspirend Zeeland" een reis langst vijftig plaatsen met een bijzonder verhaal. Geschreven door Aarnoud van der Deijl en Marga Haas. "Inspirend Zeeland" bevat een schat aan informatie in vaak luchtige achtergrondartikelen. De auteurs bezien de spirituele plekken met een knipoog. Foto's en een overzichtskartaal maken het boek compleet. De redactie van de Souburgse Courant kan u dit boek aanraden.

(Dit artikel is eerder gepubliceerd in de Souburgse Courant van december 2008.)

Op de begraafplaats in West Souburg staat een gedenknaald voor Marnix. Opgericht in 1872. Door wie? Niet door de Nederlanders! Die zijn hem bijna vergeten. Maar nota bene door de inwoners van Antwerpen.

Op het Oranjeplein vinden wij wel het borstbeeld van een andere beroemde Souburger, Pieter Louwerse. Hij werd in 1840 geboren

DE RAADSPERIODE 2014-2018 IS BIJNA VOORBIJ. TIJD VOOR EEN KORTE TERUGBLIK

In de afgelopen vier jaar is er door de Partij Souburg-Ritthem als coalitiepartner hard gewerkt om ons programma van de afgelopen periode te realiseren. In deze Souburgse Courant een kort overzicht van hetgeen gerealiseerd is. Kort na de verkiezingen besloot de gemeenteraad de zogenaamde artikel-12-status aan te vragen. Dat getuigde van lef. Een noodzakelijke stap in de richting van financieel herstel. Een stap die overigens ook voortvloeide uit ons partijprogramma en het coalitieakkoord. De schuldenpositie van de gemeente was dermate fors dat herstel op eigen kracht een utopie bleek. De financiën moeten hoe dan ook op orde komen. De Partij Souburg-Ritthem gaat voor een financieel gezonde gemeente waarin het goed toeven is.

Tijdens de coalitieonderhandelingen in 2014 stonden nieuwe scholen voor Souburg Zuid bovenaan ons lijstje. Wij zijn dan ook erg blij dat er nieuwbouw komt voor de Burcht-Ritheim en voor de Tweemaster-Kameleon. Een ander punt is de herinrichting van de Burgemeester Stemerdinglaan. Wij zijn blij dat dit eindelijk gerealiseerd is al zijn er nog steeds een aantal kleine restpunten die opgelost moeten worden.

Binnen de Partij Souburg-Ritthem is er ook veel aandacht geweest voor zaken die niet de publiciteit halen maar wel voor veel ergernis of onbegrip bij u als inwoner zorgen. Doordat de Partij Souburg-Ritthem makkelijk benaderbaar is en dicht bij de burgers staat, is in veel gevallen in samenwerking met de gemeente Vlissingen tot een oplossing gekomen of is er meer begrip ontstaan.

De renovatie, maar ook de sloop en nieuwbouw van woningen aan "Hof Kromwege" en de hoek Paspoortstraat - Oranjeplein is een belangrijke impuls geweest voor het revitaliseren van de kern van het dorp.

In Ritthem geeft de komst van de nieuwe marinierskazerne het dorp in de nabije toekomst een ander aanzien. Het nog vast te stellen beeldkwaliteitsplan voor deze kazerne borgt de landschappelijke inpassing met aandacht voor de robuustheid aan de zeezijde en een natuurlijke overgang aan de landzijde.

Er is in Ritthem nieuwbouw in de vorm van lintbebouwing gerealiseerd bij de entree van het dorp en er komen nieuwe

woningen op de locatie van de voormalige school De Riethem. Daarnaast wordt er vervangende nieuwbouw aan de Lambrechtsenstraat gerealiseerd.

Tot slot is het Dorpshuis omgetoverd in Klein Theater De Verwachting. Een voorbeeld van hoe cultureel ondernemerschap en maatschappelijk nut samen kunnen gaan. Als Partij Souburg-Ritthem zijn wij blij dat de dorpshuisfunctie daarmee goed geborgd is.

In Vlissingen blijven de mogelijke ontwikkelingen in het Nollebos de gemeenteraad beheersen. De Partij Souburg-Ritthem is van mening dat de belofte van ondernemers ingelost moeten worden op een manier die ook maatschappelijk gedragen wordt. Bouwen in het bos is voor de Partij Souburg-Ritthem niet bespreekbaar; géén huisjes in plaats van bomen.

21 MAART 2018 GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

Nog vijf maanden en dan mogen we weer gebruik maken van ons recht om te gaan stemmen voor een nieuwe gemeen-

teraad voor de jaren 2018-2022. De Partij Souburg-Ritthem is na twee ledenvergaderingen een eind op weg met haar verkiezingsprogramma en de kandidatenlijst. De lijst wordt in de ledenvergadering van december 2017 vastgesteld. De start van de verkiezingscampagne is in januari 2018 en de campagnecommissie is hiervoor volop aan de slag. Wij blijven u informeren over het verloop.

De gemeente zorgt ook voor de komende verkiezingen weer voor een stemwijzer. Hiermee krijgt u op een snelle en overzichtelijke manier inzicht in de gemeentelijke politiek.

De Partij Souburg Ritthem komt op voor de belangen van alle inwoners, een rechtvaardige verdeling van gelden en een gemeente waar het goed is om te wonen, te werken en te recreëren. De dorpen Oost- en West-Souburg, Ritthem en het buurtschap Groot Abeele hebben dankzij de PSR een stem in de gemeenteraad van de gemeente Vlissingen. Hierdoor zijn uw belangen beter gewaarborgd en is de mening van de inwoners van de dorpen van invloed op het gemeentelijk beleid en de uitvoering hiervan.

Raadslid Alex Achterhuis

Raadslid Rinco-Jan Suurmond

Raadslid Sjaak Vermeulen

Raadslid Ger Blom

Stap over en krijg € 50 cadeau*

* Alleen in combinatie met een RegioBank Spaarrekening. Ga naar regiobank.nl/actievoorzwaarden.

Sparen voor uw kind of kleinkind? Kom Zilvervloot Sparen

* Kijk voor de voorwaarden op regiobank.nl of kom langs.

Als je van beroep uitvaartverzorging bent is het van het grootste belang dat je met een open vizier de ander benaderd. Nu hoort dat eigenlijk altijd zo, maar in dezen is het bijna noodzakelijk om je werk goed te doen. Tijdens de opleiding tot uitvaartverzorging komen een aantal geestelijke stromingen aan de orde. Het accent ligt, uiteraard, op de rouwbeleving en rituelen rondom rouw. Achterblijvers geven, ieder op hun eigen manier, invulling aan het afscheid. Soms met een predikant, pastor of voorganger anderen zoeken het wat neutraler en vragen een humanistisch uitvaartbegeleider, rouw- of ritueelbegeleider, goede vriend of vriendin of vragen de hulp van de uitvaartverzorging. Dat kan natuurlijk ook en dat doen we graag! De invulling van een afscheid met een geestelijke gebeurt vaak in de traditie van de daar, kerk of geloofsgemeenschap, geldende normen. Als er zelf invulling aan de uitvaart wordt gegeven (met of zonder hulp) dan bepaal je zelf waar het accent komt te liggen. Het belangrijkste is een invulling te geven die het beste bij de eigen situatie, beleving en vooral, bij de gedachtegang van de overledene ligt.

De diversiteit van de invulling van het afscheid is iets wat het vak als uitvaartverzorging zeer interessant maakt. Wees zo vrij om aan ons hulp of assistentie te vragen bij die invulling. Er is vaak zoveel meer mogelijk dan men denkt! Een mooi kaarsenritueel, het uitdelen van een bloem, het weggeven van een steentje, het maken van een mooi gedicht of zelf musiceren. Neem er vooral de tijd voor, want het kan allemaal bijdragen aan het proces van rouw. Een wat passievere rol aannemen mag natuurlijk ook. Het luisteren naar muziek waar iemand veel van hield kan diepe emoties opwekken. Vaak denken mensen dat ze zelf niet bij machte zijn om iets voor te lezen; maar het lukt bijna altijd! En anders doen we het graag samen. Naast het hebben van een stuk vakkenis zijn we altijd geïnteresseerd in uw beleving wat betreft de invulling van een afscheid. Sterker nog, het delen van de levensvisie van de overledene of uw visie kan ons helpen nog beter op uw wensen in te spelen. Schroom daarom niet, stel uw vragen of ze nu van praktische aard zijn of meer levensbeschouwelijk, wij doen het graag voor u. Want een goede uitvaart, die maak je samen.

Uitvaartverzorging H. Jobse • Bachweg 2
4337 XD Middelburg • 0118 - 462205
www.hjobse-uitvaart.nl • www.basisuitvaart-zeeland.nl

Schinkel Adviesgroep
Kanaalstraat 37
4388 BJ OOST-SOUBURG

T (0118) 46 20 20
E regio@schinkeladviesgroep.nl
I www.schinkeladviesgroep.nl

Wij zijn uw bank. RegioBank

Wij zijn uw bank. RegioBank

VADER & MINK ADVOCATEN

mr. B.H. Vader
mr. H. Mink

Kanaalstraat 36-38 · 4388 BN Oost-Souburg
Tel: 0118-461000 · Fax: 0118-465220
E-mail: info@vaderenmink.nl · Website: www.vaderenmink.nl

Schildersbedrijf Kameleon

Voor schilderwerk met verve!

Van der Veerlaan, 4386 EH Vlissingen, T. 0118-430618 / 06-21260878

Dynamiek in de Kanaalstraat

AVA Electro bundelt zijn krachten op één plek

Op zaterdag 23 september opende AVA Electro zijn volledig nieuw ingerichte zaak op Kanaalstraat 22. AVA Electro is verhuisd vanuit de locatie Kanaalstraat 44, waar het bedrijf 31 jaar geleden de leeggevallen plek van Terako invulde. Ava Keukens, dat op nr. 22 was gevestigd, is verhuisd naar Middelburg en gaat daar zelfstandig verder onder de naam Interborg Keukens.

Angelo Kooman, sinds 14 jaar eigenaar van het bedrijf, geeft aan dat de kracht van het bedrijf vooral zit in advies, service en nazorg en aan het brede assortiment producten dat de zaak biedt. Met een vast team van 9 mensen, verdeeld over verkoop, montage, administratie en transport wordt een klantenkring bediend die veel verder reikt dan alleen Oost-Souburg.

AVA, de enige winkel in zijn branche in Oost-Souburg, biedt meer dan alleen maar apparatuur. Het bedrijf is geautoriseerd voor reparaties in eigen beheer en levert daardoor snelle service voor alle grote merken. Levering en installatie van inbouwapparatuur is een specialisme gebleven en, inspeland op de nieuwe ontwikkeling op het gebied van koffie zetten is er zelfs een aparte koffi corner waar je naast de modernste koffiemachines ook de bijbehorende verse koffiebonen kunt kopen.

Naast witgoed en apparatuur is er een brede keus in TV's en audioapparatuur. Door de veel ruimere opzet van de nieuwe zaak is er voor de TV's plaats gevonden voor 5 merken-

corners en in een afgescheiden geluidskamer kan de klant audio- en video-oplossingen in alle rust objectief vergelijken. De beleving die AVA biedt zal je elders niet gauw aantreffen. Producten als koelkast, wasmachine en TV koop je voor een lange tijd en wil je zorgvuldig kunnen kiezen met een al even zorgvuldig advies.

Vanuit de nieuwe winkel richt AVA Electro zich ook op levering van professionele apparatuur aan bedrijven en de recreatie-industrie. Met montage, service en reparatie, waarbij kwaliteit en snelheid essentieel zijn, was men trouwens al actief in deze sector.

AVA heeft al ruim 30 jaar zijn naam gevestigd en geeft met de nieuwe uitstraling en het ruime aanbod alle vertrouwen voor de toekomst.

CREATIVITEITSCENTRUM

'T ALLERGAARTJE

Vlissingestraat 12 · 4388 HD Oost-Souburg · Tel. 0118 - 461706
www.allergaartje.nl

Nog even en dan is het weer zover,
De Sint en zijn Pieten komen weer in Souburg aan.

't Allergaartje is er weer klaar voor.

In de winkel is er van alles te vinden voor
de echte kaartenmakers onder ons.

Ook voor het maken van Surprise kunt u bij ons terecht.
We hebben allerlei soorten papier en karton, dik of dun.

Styroporballen, crepepapier, verf enz., enz.

Dus graag tot ziens bij 't Allergaartje!

Uw woning (ver)kopen.....

Wij helpen u graag!

Kanaalstraat 41
4388 BK Oost-Souburg
T 0118-460300

E info@schinkeldeweerd.nl · I www.schinkeldeweerd.nl

Schinkel de Weerd
Makelaardij